

Duyên Anh

Máng cỏ của cu Tý

Trích Đêm Thánh Vô Cùng của tủ sách Bạn Ngọc

Cu Tý học trường Lasan Taberd từ lớp hai. Và ngay từ lớp hai, cu Tý đã được các sư huynh dạy giáo lý. Tâm hồn tuổi thơ là tâm hồn thánh. Tâm hồn ấy học những lời thánh thiện thì nhớ mãi và chỉ muốn làm những điều Chúa khuyên răn. Bố cu Tý không theo tôn giáo nào. Ông tự cho mình sung sướng và thích nói: "Hồn lưu lạc thờ chưa riêng một Chúa". Nhưng ông đã không thích cu Tý để hồn nó lưu lạc. Trẻ con cần thiết có niềm tin. Chúa bảo mọi người là anh em, mọi người phải thương yêu nhau, mọi người làm việc lành, tránh điều dữ. Cu Tý tuân lời Chúa và rất buồn bã nếu bố cu Tý cứ đi đánh bài. Cu Tý nghĩ rằng bố thua thì mẹ khổ, bố thắng thì mẹ những đứa trẻ khác khổ. Gây khổ cho người ta là phạm tội. Hễ ai phạm tội, chết sẽ bị xuống địa ngục. Cu Tý tưởng tượng ra một địa ngục toàn lũ quỷ độc ác sẽ đánh đập bố. Đôi bạn bố vui vẻ, cu Tý hỏi bố những câu hát liên hệ tới Chúa, bố trả lời tử tế, cu Tý quả quyết bố sẽ lên thiên đường.

- Bố ơi, tại sao Chúa thiên tòa lại giáng sinh thấp hèn?

- Vì Chúa sinh ra đời ở máng lùa. Chúa không được đặt trên một chiếc nôi êm ái. Chúa không được bú sữa Guigoz. Bấy giờ nhầm mùa đông, trời đầy tuyết. Con biết tuyết chưa? Giống lớp băng mỏng trong ngăn đá tủ lạnh và lạnh như đá.
- Ai đã sưởi ấm Chúa?
- Những vì sao trên trời. Đó là mắt của Thượng Đế.
- Ai đã nuôi Chúa?
- Đức Mẹ.
- Nuôi bằng gì?
- Tình thương. Tất cả những bà mẹ đều nuôi con bằng tình thương. Ai được nuôi bằng tình thương, lớn lên sẽ biết thương yêu ông bà, cha mẹ, họ hàng, bạn bè, người tàn tật, người gặp hoạn nạn, người giúp việc và cả trâu bò, lợn gà, chim muông... Và biết tha thứ mọi người, tha thứ cả kẻ định giết mình.
- Rồi Chúa có đi học không?
- Bố không thấy nói trong kinh Cựu Ước.
- Kinh Cựu Ước là gì ?
- Là sách viết truyện cuộc đời Chúa. Để bố nói tiếp: Chúa là con nhà nghèo. Người ta thường đối xử không tốt với những người nghèo. Chắc thuở bằng tuổi con, Chúa cũng đi học và bị bạc đãi. Nên Chúa mới phó thác cho các sư huynh, các nữ tu lo việc giáo dục cả trẻ con có đạo lẫn ngoại đạo và làm cho trẻ con bình đẳng bằng cách mặc đồng phục. Ở sân trường, Chúa muốn thế, trẻ con nhìn bạn bè mình giống mình thì chúng không tủi thân, không buồn bã. Con nên nhớ rằng, Chúa đã có thời thơ ấu nghèo nàn, khổ sở.
- Chúa có chơi đùa không?
- Có.

- Chúa có đánh lộn không?
- Chắc chắn không. Chúa chỉ bị đánh chứ không đánh lại. Nên Chúa dạy: Kẻ nào tát ta má bên trái, ta chìa má bên phải cho nó tát thêm.
- Con là con tát lại liền.
- Vì vậy mới có một Chúa. Ngay cả một số linh mục bị người đời bình phẩm còn hằn học phẩm bình lại người đời, nữa là con.
- Bị bắt nạt, hằn Chúa buồn lắm, bố nhỉ?
- Tuổi thơ của Chúa buồn như tuổi thơ Việt Nam. Chúa không muốn tuổi thơ buồn bã. Chúa muốn tuổi thơ hồn nhiên, sung sướng. Ngày sinh của Chúa đã là ngày vui của trẻ con. Và người vâng lệnh Chúa đem niềm vui đến cho trẻ con trong ngày Giáng Sinh là ông già Nô en.
- Ông già Nô en bao nhiêu tuổi
- Một tuổi.
- Bố kỳ quá, ông già mà một tuổi !
- Đó là tuổi vui.
- Bố ơi !
- Ơi...
- Có phải Chúa ở khắp mọi nơi, Chúa thương hết mọi người
- Ủ, Chúa ở khắp mọi nơi nhưng Chúa chỉ thương người thành thật, nghèo khổ. Chúa ghét bọn giàu sang.
- Sao bố biết ?
- Cu Tý thấy cái lỗ kim khâu áo rồi chứ ?
- Dạ.
- Cu Tý thấy con lạc đà chưa ?
- Ở ti vi, bố ạ ! Nó to gö ghề.
- À, Chúa nói, con lạc đà có thể chui qua cái lỗ kim (vì nó hiền lành

thành thật, chịu khó làm việc) nhưng bọn nhà giàu thì khó lên thiên đường (vì ham ăn diện và lo cách bóc lột nhà nghèo).

- Bố tin Chúa ở khắp mọi nơi không ?

- Con tin không ?

- Tin.

- Vậy bố tin con.

- Chúa đang ở trên đầu con, Chúa đã nghe hết chuyện bố kể về Chúa cho con nghe, bố hén ?

- Ừ

- Chúa sẽ thương con.

- Cu Tý sẽ lên thiên đường.

-

Câu chuyện về Chúa của bố con cu Tý khác hẳn những câu chuyện về Chúa của các linh mục. Và không giống kinh sách. Điều ấy, cu Tý chẳng cần hiểu. Cu Tý chỉ biết Chúa là chúa tể của muôn loài, muôn vật. Chúa đủ quyền uy, phép Tích. Chúa ở khắp mọi nơi. Chúa thương người nghèo và không ghét người giàu. Chúa thương nhất trẻ con. Thuở thơ áu, Chúa nghèo hèn, cô đơn. Chúa ra đời ở máng lùa, khóc chào đời trên cỏ khô. Chúa thương người nghèo nên cu Tý thương người nghèo. Cu Tý theo mẹ đi lễ ở nhà thờ thường bỏ vào hộp tiền "cứu giúp người nghèo" mười đồng. Mẹ cu Tý ngoại đạo. Đến nhà thờ nào cũng dâng hoa cung kính Đức Mẹ và xin đủ ân huệ. Cu Tý thì không xin gì. Chỉ mong được lên thiên đường. Đó là những năm tháng cu Tý học lớp hai, lớp ba, lớp tư. Năm nay, cu Tý học lớp năm. Vẫn bé nhỏ, loắt choắt, khờ khạo và có vẻ... nghệ sĩ. Vì có vẻ nghệ sĩ, thành thử, tâm hồn thường đi đá cầu, đá dế, đá cá, quên lời mẹ dặn, bị đánh đòn hoài. Cu Tý bị đánh đòn hay kêu cầu cứu bố

thảm thiết lắm. Nhắc lại, năm nay, cu Tý học lớp năm, đứng hạng bình liên tiếp bốn tháng. Trường của cu Tý tổ chức cuộc thi làm máng cỏ. Sư huynh giám học bảo máng cỏ nào đẹp nhất sẽ được phần thưởng và máng cỏ được bày trong tủ kính ở văn phòng nhà trường. Cu Tý dự cuộc thi liền. Dự thi với niềm tin trúng giải một cách ngây thơ và với hy vọng nhìn máng cỏ của mình bày trong tủ kính và các sư huynh khen giỏi và Chúa mỉm cười trìu mến.

Mê Chúa vô cùng nhưng, buổi tối, khi vào giường ngủ, cu Tý quên cầu nguyện. Có lẽ, cu Tý mệt với bài vở. Trường Lasan Taberd bắt trẻ con học thật nhiều. Tiểu học, học buổi chiều, đến trường lúc hai giờ trưa. Tối về thường làm thêm, ít nhất, hai bài toán. Nhiều hôm, cu Tý loay hoay với bài làm ở nhà tới mươi một giờ đêm. Nên vào giường, cu Tý lăn ra ngủ. Hai đứa em của cu Tý chăm chỉ cầu nguyện hơn cả trẻ con có đạo. Con Ki và cu Đốm học trường nữ tu Công giáo. Con Ki cầu nguyện Chúa giúp mẹ ngủ được, hết bệnh, hết càu nhau. Cu Đốm nghiêng tình thương về bố, cầu nguyện Chúa giúp bố... đánh bài "ăn" và muỗi đừng đốt chân cu Đốm vì cu Đốm sợ chân có sẹo. Bây giờ mới là mươi hai tháng chạp. Miền Nam không có mùa đông. Nhưng tuyết đang rơi trong tâm hồn cu Tý. Hễ hai em cầu nguyện trước giờ ngủ, cu Tý vội bỏ bài vở, vô cầu nguyện với em. Và nó cầu Chúa giúp nó làm cái máng cỏ đẹp nhất. Cu Tý đã nhớ cầu nguyện. Vì cái máng cỏ.

Mỗi ngày, bố cho cu Tý hai chục uống nước. Cu Tý uống chai xá xị mất mươi đồng. Từ hôm "ghi tên dự thi" làm máng cỏ, cu Tý nhịn uống. Cu Tý dành tiền mua "vật liệu" kiến trúc cái máng cỏ đầu tiên trong đời cu Tý. Trước hết là những tấm hình in rõ nê ô về sự tích Giáng Sinh bán ở nhà sách trong trường. Cu Tý "thanh toán" bài vở

rất nhanh để loay hoay tô màu lên hình Chúa và các thánh. Cu Tý hỏi bố cách tô màu. Bố dốt về màu sắc. Cu Tý hỏi mẹ. Cu Tý có cái tật đáng ghét ghê đi. Là làm hỏng cái gì thì ngồi khóc, ngồi khóc. Cu Tý cắt hình bị lem, ngồi khóc. Y như cu Tý làm bài, học bài. Bố cu Tý hỏi han, rõ chuyện phải an ủi :

- Con làm đi làm lại nhiều lần mới đẹp. Giải thưởng thường về tay những người kiên nhẫn. Nước chảy đá móng, cu Tý ạ !

Cu Tý lau nước mắt. Hôm sau, mua về một xấp hình. Cu Tý ngoái ý nhờ bố mẹ tô màu giúp. Bố nói :

- Bố tô cũng được và sẽ đẹp nhưng con sẽ bót vinh dự nếu máng cỏ của con trúng giải nhất. Hãy tự con làm một máng cỏ đẹp nhất như tự bối, bối đã làm lấy cuộc đời bối .

- Chúa có giúp con không ?

- Con cứ giúp con trước đã, Chúa sẽ giúp sau.

Cu Tý học lớp năm, sắp lên trung học rồi, nên hiểu lời bố. Cu Tý không nhờ vả bố mẹ nữa. Cu Tý thức khuya tô màu hình Chúa và các vị vua từ phương Đông. Hỗng. Xé bỏ. Khóc. Nín. Tô hình mới. Cuối cùng cu Tý đã có những tấm hình có chân dán tó màu thật đẹp, cắt thật hay, cần thiết cho sự trang trí bên trong máng cỏ. Cu Tý hài lòng. Cu Tý cười nói huyên thuyên. Để đèn ơn hai em không phá nghịch, cu Tý mua xí muội tặng cu Đốm và đậu phụng da cá tặng con Ki. Đã đến lúc cu Tý lo cái nền máng cỏ. Cu Tý nhờ bố bắc thang leo lên gác xếp kiếng miếng gỗ mỏng. Cu Tý lục lọc tung cả gác xếp. Bị mẹ cho ăn roi. Mông cu Tý nổi hình con lươn đỏ. Bố vắng nhà không "can thiệp" kịp. Cu Tý dấu chuyện ăn đòn. Chờ bố về, cu Tý tán bố:

- Bố ạ, nhà mình chẳng có miếng gỗ mỏng nào. Đằng sau cái khung ảnh của con là miếng các tôn dày cộm, con lén mẹ gỡ ra làm cái nền

máng cỏ được không hả, bố :

- Rồi lấy gì thay thế ?
- Dự thi xong con đem về, gỡ ra, lắp vô như cũ.
- Con sẽ trúng giải nhất mà.

Cu Tý ngây người ra giây lát. Bố xoa đầu cu Tý :

- Thì gỡ đi. Bố nhận tội giúp con.

Cu Tý cười:

- Con chịu nổi năm roi, bố ạ !

Cu Tý tháo miếng các tông sau khung ảnh chụp cu Tý đứng ở bãi biển Vũng Tàu làm cái nền máng cỏ. Cu Tý cuốc bộ lên Tân Định mua giấy bạc làm hang đá, mua cỏ nhuộm nhân tạo làm cỏ máng lừa nơi hang Bê lem. Cu Tý mua cả cây "sa panh" nhỏ xíu lốm đốm tuyết trắng. Cu Tý "sáng tác" thêm cái cột trên nóc hang đá và cột thêm nhiều cành để máng sao và các thiên thần do cu Tý vẽ và tô màu. Bố cu Tý ngạc nhiên:

- Hang đá và máng cỏ của con lạ thật.

Cu Tý nói :

- Con làm theo bài hát, bố ơi : "Nghe trên không trung, tiếng hát thiên thần vang lừng..."

Bố khen máng cỏ đẹp, mẹ không có ý kiến. Con Ki chê dở ẹt. Cu Đốm bảo máng cỏ sẽ chiếm giải bét ăn bánh tét. Cu Tý buồn lắm. Khi cu Tý bảo mẹ.

- Con sẽ chiếm giải nhất, mẹ ạ !

Mẹ xua tay:

- Con sẽ chả được cái giải gì đâu.

Cu Tý càng buồn hơn. Và càng buồn thì buổi tối cu Tý cầu Chúa càng lâu hơn. Cu Tý tin tưởng máng cỏ của cu Tý sẽ nhất. Bố đã nói

lời Chúa dạy với cu Tý: "Kẻ nào có niềm tin bằng hạt cát sẽ di chuyển được trái núi từ chỗ này qua chỗ khác". Cu Tý có niềm tin to bằng cái máng cỏ của cu Tý.

Trước ngày đem máng cỏ nộp sư huynh giám học, cu Tý hỏi ý kiến bố :

- Bố nói thật đi, máng cỏ của con xấu lắm phải không bố ?

Bố gật đầu:

- Máng cỏ của con không đẹp.

- Con thôi dự thi nhé ?

- Con nên đem dự thi. Bố có thể nhờ thợ làm hay đi đặt cho con một cái máng cỏ thật đẹp, thật đắt tiền, thật lộng lẫy; bố cũng có thể làm giúp chon chiêm giải. Nhưng bố đã nói với con về cuộc đời ầu thơ của Chúa. Chúa đâu có ra đời ở chỗ giàu sang lộng lẫy. Mà Chúa ra đời ở chỗ thấp hèn, ở cái máng cỏ đơn sơ hơn cái máng cỏ của con.

Cu Tý, nhà mình không theo đạo Công giáo nhưng mẹ con và các em đều thờ phụng Chúa. Và con đã làm cái máng cỏ đúng ý Chúa nhất. Con đã làm cái máng cỏ bằng tấm lòng của con, bằng cả sự... chịu đòn vọt. Con đã học giáo lý, đã biết Chúa ở khắp mọi nơi. Chúa đã ở nhà ta, đang ở nhà ta. Chúa đã nghe bố con mình nói về Chúa, đã theo dõi con làm cái máng cỏ kỷ niệm sinh nhật Chúa, đã thấy con khóc khi tô màu hình Chúa, đã thấy con cười khi cắt hình Chúa, đã thấy con bị đòn đau vì tâm hồn con để hết vào cái máng cỏ. Cuối cùng, Chúa thấy một điều làm Chúa sung sướng là, đứa trẻ ngoại đạo làm cái máng cỏ đơn sơ tặng Chúa, đồng thời, nó biết làm sáng danh Chúa. Và bố tin chắc cái máng cỏ của con sẽ chiêm giải nhất. Chúa phát giải cho con.

Cu Tý mở tròn mắt, há hốc miệng nghe bố nó. Cu Tý ngồi bất động.

Tâm hồn cu Tý bay lên trời cùng với chiếc máng cỏ. Tâm hồn cu Tý gặp thiên thần. Và các thiên thần dẫn cu Tý mang quà sinh nhật dâng lên Chúa. Chúa xúc động. Chúa khóc...

Duyên Anh

13-12-1972

Nguồn: BanSi2k

Được bạn: Thành Viên VNthuquan đưa lên
vào ngày: 27 tháng 12 năm 2003